

ב"ל (חיפה) 30015-11-11 - שלמה טנצר נ' המוסד לביטוח לאומי

ב"ל (חיפה) 30015-11-11 - שלמה טנצר נ' המוסד לביטוח לאומימחוזי עבודה חיפה

ב"ל (חיפה) 30015-11-11

שלמה טנצר

ע"י ב"כ עו"ד יונגר

נגד

המוסד לביטוח לאומי

ע"י ב"כ עו"ד בחוס

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

[05.02.2013]

כב' השופטת עפרה ורבנר

פסק דין

1. התובע עתר לבית הדין להכיר בהתקף כאבי גב שתקף אותו, לטענתו, ב-8.2.11, כ"תאונת עבודה" כמשמעה בפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשנ"ה-1995.
2. עובדות המקרה פורטו בהחלטת ביניים מתאריך 11.7.12, והחלטה זו מהווה חלק בלתי נפרד מפסק דין זה (להלן - ההחלטה).
- ד"ר דוד אנג'ל מונה כמומחה יועץ רפואי מטעם בית הדין והוא התבקש להשיב על השאלות המקובלות בהתייחס לקשר הסיבתי בין האירוע שתואר בהחלטת בית הדין לבין מצב גבו של התובע.
3. בחוות דעתו של ד"ר דוד אנג'ל, אשר התקבלה בבית הדין בתאריך 26.7.12, השיב המומחה, כי התובע סבל מכאב גב תחתון על רקע שינויים ניוונים בעמוד שדרה מותני ובלט בדיסקים 5L-4L-5L-1S.
- ד"ר אנג'ל חיווה דעתו, כי מחלתו של התובע בגב קדמה בבירור, לאירוע שתואר בהחלטת בית הדין.
- ד"ר אנג'ל ציין, כי קיימים רישומים על כאבי גב תחתון אצל התובע עוד משנת 1998, וכי בלטי הדיסק והשינויים הניווניים נראו כבר בבדיקות C.T בשנים 2002 ו-2008, וגם ההקרנה לרגל קדמה לאירוע.
- ד"ר אנג'ל הדגיש, כי ברישום אצל האורתופד מ-9.2.11, נרשם, כי הכאב הינו מזה מספר ימים, דהיינו הכאב החל לפני האירוע התאונתי המוזכר בהחלטת בית הדין, ואף מוזכרת פעילות של הרמת משקולות בחדר כושר, ולא מוזכר כלל אירוע מ-8.2.11, כאירוע שגרם לתחילתו של התקף חריף יותר.

מסיבות אלה, חיווה ד"ר אנג'ל את דעתו, כי אין קשר סיבתי בין האירוע למחלת התובע, וכי תקופות אי הכושר שנתנו לתובע, אינן קשורות בקשר סיבתי לאירוע מ-8.2.11.

4. בעקבות בקשת התובע, הופנו למומחה שאלות הבהרה, כאמור בהחלטה מתאריך 9.10.12.

באשר לשאלה - באלו נסיבות עשויה קפיצת רכב על פסי האטה גבוהים לגרום לנזק בגבו של נהג או נוסע ברכב, השיב המומחה, כי אינו מהנדס ואין ביכולתו ליתן תשובה מדויקת לגבי חישוב תאוצות וכוחות, אולם להערכתו, על מנת שקפיצה של רכב תהיה משמעותית, צריכה המהירות להיות כ-50-60 קמ"ש ומעלה.

המומחה אף ציין, כי לדעתו משקל הרכב משפיע פחות מהמהירות, אולם הדגיש כי המדובר בשאלה הנדסית.

באשר לשאלה - האם כאבי הגב מהם סבל התובע לפני האירוע מ-8.2.11, וכאבי הגב שאובחנו אצלו לאחר מכן בבדיקות מ-9.2.11, הינם אותם כאבי גב, השיב המומחה תשובה חיובית וציין, כי אותם סיבות לכאבים המתועדים לפני יום האירוע, הן הסיבות לכאבים לאחר האירוע, כעולה מהרישומים הרפואיים.

באשר לשאלה - בדבר הקשר של הרישום אצל האורתופד מ-9.2.11, לבין תעודת אי הכושר מ-8.2.11, השיב המומחה, כי ברישום הראשון אצל האורתופד קיימת התייחסות ברורה למועד תחילת הכאבים ולסיבה האפשרית להתקף, כאשר האורתופד רשם "מזה מספר ימים" ומוזכרת הרמת משקולות בחדר כושר.

המומחה שב והדגיש, כי לא מתואר ברישום הרפואי, אירוע של קפיצה ברכב. רק ברישום מאוחר יותר, כאשר פנה התובע לאורתופד אחר מצויה הגרסה, של עליה על פס האטה.

המומחה הפנה לכך שקיימים שני רישומים אצל אורתופדים שונים באותו יום, כאשר הרישום הראשון לא מזכיר כלל, אירוע תאונתי ונהפוך הוא, יש בו גרסה שונה לסיבה להופעת הכאבים.

באשר לשאלה - האם הקפיצה על פס האטה בכביש יכולה היתה להחמיר את מצבו של התובע בגב, גם אם היה מצב קודם, השיב המומחה, כי לדעתו, עפ"י הרישומים ובעיקר הרישום המתעד את פנייתו הראשונה של התובע לאורתופד לאחר האירוע הנטען, לא היתה לאירוע השפעה על מחלתו, וגם התקף כאבי הגב הנוכחי, החל מספר ימים לפני האירוע.

המומחה חיווה דעתו:

"להערכתו האירוע לא גרם למחלתו, ואף לא להחמרה בה"

5. בקשות התובע למינוי מומחה אחר/נוסף, נדחו בהחלטות מנומקות מתאריכים 29.8.12 ו-25.11.12, ואין לנו אלא להפנות להחלטות אלו.

בהחלטות אלה הובהר לתובע, ההבדל בין קיומה של תאונת עבודה חדשה לבין טענה שהתקף כאבי הגב, הינו החמרה של תאונת עבודה קודמות, שהוכרו

6. התובע הגיש סיכומים מטעמו.

בסיכומיו טען, כי משהסתיים השלב העובדתי של קביעת עצם קרות האירוע, הסתיימה מלאכתו של בית הדין, וכל יתר הקביעה, לרבות עניין הקשר הסיבתי, צריך לעבור לוועדות רפואיות (עיין ס' 6 לסיכומים).

דהיינו, כל שיטת מינוי המומחים בבית הדין לבחינת הקשר הסיבתי בין אירוע תאונתי/ אירוע חריג מסוים שנקבע, לבין מחלת המבוטח, הינה שיטה מיותרת.

עוד ובנוסף טוען התובע, כי ד"ר אנג'ל נמנה על בית שמאי, מה גם שהוא מומחה באורתופדיה ילדים. צר לנו על אמירות אלה ואחרות של ב"כ התובע, כאשר ב"כ התובע יודע שד"ר אנג'ל, הינו מנהל המחלקה האורתופדית (ולא אורתופדיה ילדים בלבד), בבית החולים בני-ציון, ואין ספק, כי הוא מעורה היטב גם בענייני אורתופדיה מבוגרים.

עוד ובנוסף שימש ד"ר אנג'ל כיו"ר המועצה של האיגוד הישראלי לאורתופדיה.

אשר על כן, היה התובע מטיב לעשות, לו היה טוען לגופו של עניין ולא לגופו של מומחה.

7. התובע טוען, כי המומחה מתעלם מתאונת עבודה שארעה לתובע בשנת 1991, ואשר הוכרה כתאונת עבודה, וכן מעלה טענות על כך שהמומחה השתמש במינוח "עליה" על גבשושית האטה, ולא במינוח "קפיצה".

עוד ובנוסף טוען התובע, כי היה צריך למנות מומחה נוסף, שכן לנתבע אין מה להפסיד מקבלת התביעה, שכן ממילא העניין יועבר לוועדה רפואית, ושם יוכל הנתבע לעלות טענותיו באשר למצבו הכרוני של התובע.

התובע אף מלין על כך, שהמומחה לא התייחס כלל לאפשרות של פגיעה בדרך של מיקרוטראומה, הגם שהתובע לא הגיש תביעה בעילה זו, ולמומחה לא הופנו כלל שאלות בעניין מיקרוטראומה, ולא הוצבה תשתית עובדתית כזו.

8. הנתבע בסיכומיו הבהיר, כי תאונת עבודה מורכבת, הן מקביעת הגורם, והן מקביעת הנזק, כאשר צריך להיות קשר סיבתי בין קיומו של הגורם לבין הנזק.

עוד ובנוסף מבהיר הנתבע, כי יש הבדל בין טענה על קיומו של אירוע תאונתי חדש ונזק חדש, כפי שטען התובע בתיק שלפנינו, לבין טענה של החמרת מצב קודם בקשר לתאונה קודמת שהוכרה כ"תאונת עבודה", שאזי יכול היה התובע לפנות בבקשה להחמרת מצב, וזו היתה נידונה לפני ועדה רפואית רלוונטית.

כמו כן, אבחן הנתבע בסיכומיו בין פסק-הדין שהוזכר ע"י התובע, לבין העובדות בתיק שלפנינו, תוך הדגשה, כי בעניינינו, אין המדובר באירוע טראומתי שגרם ישירות לתפיסת הגב, ואין קשר ישיר של סמיכות זמנים.

בעניינינו, המשיך התובע לנהוג כרגיל, סיים את יום עבודתו, ורק למחרת פנה לטיפול רפואי, וגם אז בפניה הראשונה לא הזכיר את עניין האירוע, אלא רק בפניה השניה.

באשר לטענות התובע, שדי בכך שבית הדין קבע את העובדות ואין צורך במינוי מומחה, הפנה הנתבע לבקשת ב"כ התובע עצמו מ-29.3.12, באשר למינוי מומחה, וזאת על מנת להראות את האבסורד שבטענה שהועלתה בסיכומי התובע, כאשר ב"כ התובע מודע היטב לאופן ניהול תיקי תאונות עבודה, ולכך שנדרש קשר סיבתי בין אירוע תאונתי לנזק, ולא די בעצם קיומו של אירוע תאונתי.

הנתבע ביקש לדחות את התביעה על יסוד חוות דעתו, החד משמעית, של המומחה ד"ר אנג'ל, ותשובותיו לשאלות ההבהרה.

הנתבע הדגיש, כי המומחה אמור להתייחס לרישומים הרפואיים שעמדו לפניו, ואין ממש בטענות התובע על כך, שהמומחה התייחס לרישום הרפואי הראשון.

באשר לתאונת העבודה משנת 1991, טען הנתבע, כי המומחה מטעם בית הדין אינו אמור לדון בקשר הסיבתי בין התקף כאבי הגב בחודש 2/2011, לבין התאונה משנת 1991, והמומחה מטעם בית הדין אינו בא במקום ועדות רפואיות בשאלת קיומה של החמרת מצב.

המומחה התייחס, מפורשות, לכך שמחלת התובע בגב קדמה לאירוע מחודש 2/2011. הנתבע הצביע על חוסר הסבירות בכך שהתובע, אשר בתביעתו זו הלך בנתיב של שאלת קיומה של פגיעה באירוע תאונתי ספציפי, מתייחס בסיכומיו לנתיבים שונים של פגיעה בדרך של מיקרוטראומה ושל החמרת מצב בגין תאונות קודמות.

הנתבע הדגיש, כי כל טענה בעניין מיקרוטראומה או החמרת מצב, אין להתירה, מאחר והיא מהווה הרחבת חזית. עוד ובנוסף הדגיש הנתבע, כי ב"כ התובע הביא הוכחה מתיק אחר שבו ד"ר אנג'ל, כן קבע קיומו של קשר סיבתי בין קפיצות על מהמורות לבין פגיעה בעמוד שדרה מותני, דבר המוכיח שד"ר אנג'ל בוחן כל מקרה לפני נסיבותיו העובדתיות.

9. לא מצאנו ממש בטענות התובע בסיכומיו, והאמור בסיכומי הנתבע בעניין, מקובל עלינו.

ראשית, פגיעה באירוע תאונתי ספציפי הניתן לאיתור במקום ובזמן, שונה במהותה ובתשתית העובדתית הנדרשת לה מפגיעה בדרך של מיקרוטראומה, ודי בעיון בכתב התביעה, כמו גם בתביעת התובע למוסד לביטוח לאומי, על מנת להיווכח, כי התובע לא הגיש תביעה להכרה בבעיות הגב כפגיעה בדרך של מיקרוטראומה.

שנית, אין מחלוקת, כי בעבר הוכרו לתובע תאונות עבודה בקשר לגב, אולם הובהר לתובע, מפורשות, כי ככל שטענתו, הינה החמרת מצב בגין תאונות קודמות, הדרך לכך שונה ועליו להגיש בקשה להחמרת מצב (עיין גם בס' 11 לכתב ההגנה, וכן בהחלטה מתאריך 29.8.12 - ס' 4 להחלטה).

כעולה מחוות דעתו של המומחה, אין קשר סיבתי בין התקף כאבי הגב לבין העליה/הקפיצה (ואיננו מוצאים שום מקום לאבחנה שמנסה ב"כ התובע לערוך, ואף המומחה מתייחס בתשובותיו לסירוגין, פעם למונח קפיצה ופעם למונח עליה על פס האטה), לא בדרך של גרימה ולא בדרך של החמרה.

10. בעב"ל 332/05 שמחה הראל נ. המוסד לביטוח לאומי (18.1.06), נפסק מפי כב' השופט פליטמן ובהסכמת יתר חברי המותב, כי:

"עצם העובדה כי המערער היה חשוף לרעש מזיק בעבודתו, אינה בהכרח מלמדת כי ליקוי השמיעה ממנו סובל המערער לטענתו, הינו תוצאת חשיפה לרעש. התשובה לשאלה המשפטית בדבר הקשר הסיבתי בין הליקוי בשמיעה לבין החשיפה לרעש, מחייבת את בית הדין, החסר ידע רפואי, למנות מומחה רפואי מטעמו, אשר ישמש כ"זרוע הארוכה" לעניינים שברפואה. הלכה היא כי בעניינים שבגדר המומחיות הרפואית, יסמוך בית הדין ידיו על חוות דעתו של המומחה ומסקנותיו ולא יסטה מהן, אלא אם קיימת הצדקה משפטית או עובדתית לעשות כן. לא כך בענייננו. המומחה השיב לשאלות בית הדין קמא, בהסתמך על החומר הרפואי והתשתית העובדתית, כפי שנקבעה על ידי בית הדין קמא ועשה זאת באופן ענייני ומנומק. בהתאם לחומר שבפניו, קבע המומחה באופן חד משמעי כי הליקוי בשמיעה לא נגרם ולא הוחמר כתוצאה מחשיפתו לרעש וכי מצבו של המערער הינו תוצאה של תהליך תחלואתי רגיל. משכך, הרי שקביעת בית הדין קמא לפיה לא קיים קשר סיבתי בין ליקוי השמיעה לבין החשיפה לרעש, נכונה." קביעותיו הרפואיות של המומחה שהתמנה עומדות במבחן הסבירות וההיגיון ולא מצאנו כל נימוק או טעם המצדיק שלא לאמץ את חוות הדעת של המומחה - יועץ רפואי מטעם בית הדין.

(עיין לענין זה במאמרו של ס. אדלר "מומחים - יועצים רפואים בבית הדין לעבודה", שנתון משפט העבודה, כרך ב' עמ' 199, 1994 וכן עיין בדב"ע נא/0191 המוסד לביטוח לאומי נ. נחתום פד"ע כד' 89, ועיין גם בדב"ע לו/08/08 סימין דוידוביץ נ. המוסד לביטוח לאומי פד"ע ז' 374, ובדב"ע נה/0246 גיגי סוליקה נ. המוסד לביטוח לאומי (לא פורסם)).

על משקלה המכריע של חוות הדעת של המומחה - היועץ הרפואי, המתמנה על ידי בית הדין, חזר ושנה בית הדין הארצי בפסיקתו ועל כך אין עוד חולק. (ראה עב"ל 110/98 זאב מנדל נ. המוסד לביטוח לאומי ועב"ל 1146/00 צבי פרחטר נ. המוסד לביטוח לאומי).

בעב"ל 1035/04 דינה ביקל נ. המוסד לביטוח לאומי, נפסק:

"לדידו של בית הדין, המומחה הוא האורים והתומים המאיר את עיניו בשטח הרפואי. ככל שעל פניה אין בחוות דעת המומחה פגמים גלויים לעין, ואין היא בלתי סבירה על פניה, אין בסיס לפסילתה. מטעמים מובנים, במחלוקת בין מומחה מטעם אחד הצדדים למומחה מטעם בית הדין יעדיף את המומחה מטעמו על פני מומחה מטעם הצדדים.

אפשר שבשאלה מסוימת יהיו לרופאים דעות שונות. במחלוקת בין רופאים שכל כולה משדה הרפואה, לא יכניס בית הדין את ראשו, אלא יקבל את חוות המומחה מטעם בית הדין, כאמור, ככל שהיא סבירה על פניה ואין בה פגמים נראים לעין..."

גם עב"ל 345/06 המוסד לביטוח לאומי נ. מרדכי בוארון (15.5.07), שם נפסק מפי כב' השופט פליטמן ובהסכמת יתר חברי המותב, כי:

"בית הדין נוהג לייחס משקל רב לחוות דעתו של המומחה מטעמו, שכן האובייקטיביות של המומחה מטעם ביה"ד גדולה יותר ומבוטחת במידה מירבית מעצם העובדה, כי אין הוא מעיד לבקשת צד ואין הוא מקבל את שכרו מידי בעלי הדין (ראה לענין זה דב"ע 411/97 דחבור בוטרוס נגד המל"ל, לא פורסם וכן עב"ל 341/96 מליחי נגד המל"ל, פד"ע ל' 377).

עיין גם בעב"ל 615/08 ישראל גרינהיים נ. המוסד לביטוח לאומי, בו חזר בית הדין הארצי ופסק, כי יש ליתן משקל מיוחד לחוות דעת המומחה מטעם בית הדין (ועיין גם בעב"ל 683/07 לוי מצליח נ. המוסד לביטוח לאומי עב"ל 138/07 מיכאל סלע נ. המוסד לביטוח לאומי ועב"ל 471/07 אסתר אביסרור נ. המוסד לביטוח לאומי).

11. על יסוד חוות דעתו של המומחה יועץ רפואי מטעם בית הדין, התביעה נדחת. אין צו להוצאות.

12. לצדדים זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים תוך 30 יום מקבלת פסק דין זה. ניתן היום, כ"ה שבט תשע"ג, (05 פברואר 2013), בהעדר הצדדים וישלח אליהם.